

[Erhard Jakobsen]

mest moderne art. Det er, hvad der er sandheden om det.

Så kan man sige: hvad kan lille Danmark gøre? Og dér har jeg fuld forståelse for regeringens og udenrigsministerens holdning. Vi kan ikke komme bombastisk og gøre en hel masse, men derfor er vi nogle partier, der har villet bidrage til at fortælle regeringen – for der er nogle medlemmer af regeringen, der trænger mere til at få det at vide end andre – fortælle disse høje ting og fortælle befolkningen, at der er ved at ske en ændring i holdningen over for det, der med jubel er blevet modtaget fra Afrika herhjemme i årevis.

Der er nye toner på vej. Også jeg sætter visse forhåbninger til systemskiftet i England, men hvad der ikke mindst, tror jeg, bliver afgørende, er den opsigtsvækkende holdning, der var i de største amerikanske aviser. De to største amerikanske aviser betegnede begge den engelske og den amerikanske offentlige holdning som rent hykleri. Man sagde til dem: her står I for første gang over for et ægte demokratisk og frit valg, og det fordømmer I, og det tager I afstand fra, mens I har hyklet anerkendelse osv. af hver eneste diktaturstat, der er i Afrika, og der er jo næsten ikke andet. Jeg ved fra samarbejdet i Lomé, at de folk, der sidder dér, er diktatorer fra næsten hvert eneste land. Der er knap nok ét demokrati overhovedet med parlamentarisk styre, der er repræsenteret.

Jeg tror ganske enkelt, at man er ved at vågne op de forskellige steder. Jeg tror, man også i NATO er ved at erkende følgende realitet, om man kan lide den eller ej: Efter Irans skifte har NATO ikke andre at holde sig til i Afrika end Israel, Ægypten, Rhodesia og Sydafrika. Om man kan lide det eller ej. Jeg skal bare minde om, at Sovjetunionen og Tyskland gik sammen lige før anden verdenskrig, og senere gik England, Amerika og Sovjetunionen sammen. Jeg har selv engang formuleret følgende slagord: »Jeg ville være parat til at gå sammen med Satan selv, hvis det gjaldt om at beskytte Danmark imod en fjende«. En udenlandsk ambassadør var enig med mig, men sagde: »Jeg er bange for, Satan allerede har allieret sig til modsat side«, og det kunne jeg give ham ret i i den foreliggende situation.

Men også her vil jeg sige: hvorfor ikke erkende, at det i den hidtidige udvikling i

Afrika er Sovjet, der er løbet med alle stikket takket være den vestlige eftergivenesshed, og ikke fordi Vesten har været hård, for Vesten har ikke været hård, Vesten har været blød i alt dette?

Jeg synes, udenrigsministerens redegørelse var både omhyggeligt udarbejdet og indeholdt mange interessante ting og ikke var uden forståelse for, at der nok er en udvikling på vej, men jeg vil gerne høre, om der er noget som helst bevis for uregelmæssigheder ved valget. At en af de sorte kandidater klager over, at en anden af de sorte kandidater har vundet valget, er jo noget, der sågar kan forekomme herhjemme, hvor det naturligvis ikke er sorte, men hvide, der gør det, men jeg går ud fra, at udenrigsministeren vil erkende, at man ikke må tage undtagelsestilstanden som noget, der var lavet for at tvinge folk til at stemme, for det kunne man ikke. Man kunne ikke tvinge folk til at stemme, men man kunne ved hjælp af undtagelsestilstanden tvinge terroristerne til at blive, hvor de var, og ikke bruge deres sovjetiske våben. Det lykkedes ikke alle steder. En britisk kollega, jeg kender særdeles godt, og som jeg stoler på i alt, hvad han fortæller mig, har set, hvordan en bus så ud, da en terrorist havde kastet en håndgranat ind blandt en snes mennesker, der var på vej hen til et valgsted. Han fortalte også, at der var folk, der havde gået 20 miles på deres flade konvolutter for at komme hen at stemme i anledning af valget. Han talte i det hele taget om en ganske overvældende begejstring hos indfødte. Den gav de til kende på alle mulige måder, og der var ingen soldater med gevær i ryggen på dem for at fremtvinge en sådan begejstring.

Jeg vil gerne have, at vi tager disse ting med ind i vort billede af det. Det er et folk, der er ved at skabe sig en ny fremtid. Vi har været med blandt dem, der hidtil har støttet terrorister imod de moderate farvede, som ville en moderat løsning, og jeg mener, vi har gjort forkert. Jeg ventner naturligvis ikke, at en regering skal sige: huh hej, nu skal vi til at lave noget andet. Hvis centrumdemokraterne kunne bestemme, ville vi uden tvivl sige: lad os få en total ændring osv., men sådan ser regeringen ikke ud, og det forstår vi godt.

Vi ønsker bare, som jeg sagde det før, at regeringen nu skal være klar over, at man